

Lunchen tussen de volkstuinen

Om half een het kantoor veruilen voor een halfuur lang kuieren langs bonen en aardbeien. Het kan op bedrijventerrein Papendorp dat hightech kantoren en moestuinen samenbrengt.

Tekst Miranda Vrolijk
 Beeld Rens Kromhout

Eenvoudige bruggetjes vormen de toegang tot een aantal volkstuintjes van de Amateur Tuindersvereniging De Hoge Weide, die bedrijventerrein Papendorp een unieke sfeer geven. De rode hekken en ligusterhagen komen op het gehele volkstuinencomplex terug.

Ingeklemd tussen de A2 en A12 en van Utrecht afgescheiden door het Amsterdam-Rijnkanaal ligt het bedrijventerrein Papendorp. Deze 32 ha grote driehoek is onderdeel van de grootste Vinex-locatie van Nederland, Leidsche Rijn, en valt op door de landschappelijke inrichting ervan. Maar wat het meest in het oog springt zijn de 150 volkstuintjes van de Amateur Tuindersvereniging De Hoge Weide die de pauzes van de kantoorklerken een aangename oud-Hollandse sfeer geven.

Papendorp is nog jong. Tien jaar geleden bestond het gebied nog enkel uit weiland met hier en daar een boerderijtje en wat bomen. In de plannen voor Leidsche Rijn kreeg het de functie van bedrijventerrein voor het hogere segment toegewezen. Het gebied zou voornamelijk bedrijven uit onder andere de ICT-sector, de farmacie en de financiële dienstverlening moeten trekken. Een decennia later is tweederde van de kavels uitgegeven en hebben zich de nationale hoofdkantoren van Hewlett Packard, Atos Origin en Daimler Chrysler er gevestigd.

Verlegging A2

Voor de inrichting van het terrein op hoofdlijnen tekende het architectenbureau Office for Metropolitan Architecture in Rotterdam en het projectbureau Leidsche Rijn. Bureau Wissing uit Barendrecht maakte de stedenbouwkundige plannen in samenwerking met het eveneens uit de havenstad afkomstige West 8 van Adriaan Geuze.

Dit ontwerpbureau was verantwoordelijk voor de gedetailleerde invulling van de openbare ruimte. Zo zorgde het onder meer voor de inpassing van de volkstuinen van Tuindersvereniging De Hoge Weide. Die was genoodzaakt te verkassen van haar oorspronkelijke locatie toen de A2 werd verlegd. Op het terrein van Papendorp werd ruimte gereserveerd voor de moestuintjes.

West 8 heeft het perceel van de volkstuinvereniging zo ontworpen dat het volledig is geïntegreerd met de rest van het bedrijventerrein. Enkele kleinere kantoren staan zelfs midden tussen de tuintjes. „Die bedrijven bevinden zich dus in een supergroene omgeving”, benadrukt Edwin van der Hoeven, landschapsarchitect bij West 8.

Daarnaast lopen er openbare wandelroutes over het terrein, onder andere de geasfalteerde Groenewoudsedijk die diagonaal de verenigingsgrond doorsnijdt. Dit is een oude laan die in het ontwerp intact is gelaten evenals enkele slootjes. De overige looproutes bestaan voornamelijk uit gras, waarlangs sierkersen (*Prunus avium* en *P. serrulata*) zijn geplant. Werknemers van de omringende bedrijven kunnen dus tijdens de lunch zo vanuit het kantoor langs rijen groenten, bloemen en fruit wandelen.

Extra vergaderruimte

Bij wandelen alleen blijft het echter niet. Enkele kantoren zagen in de nabijheid van zoveel groen meer mogelijkheden en hebben zelf een volks-

Het bedrijventerrein Papendorp
 1 Volkstuinencomplex met kantoren
 2 Vierseizoenentuin
 3 Brede laan met bomen
 4 Vijver
 5 Kantoor van Daimler Chrysler, dat afwijkt van de rest van de kantoren
 6 Aan de rand van het terrein staan de gebouwen in dezelfde richting

Edwin van der Hoeven van West 8 met op de achtergrond de Prins Clausbrug die vanuit het Utrechtse Kanaleneiland de toegang vormt tot Papendorp en het icoon van het bedrijventerrein is.

tuin gehoord. „Als extra vergaderruimte, jeu de boulesbaan of voor de vrijdagmiddagborrel”, somt Van der Hoeven op. Een verrassende bijkomstigheid, maar wel een welkome omdat West 8 op het bedrijventerrein naar functiemenging streeft.

Om te zorgen dat de volkstuinen eenheid uitstralen, iets wat menig ander volkstuinencomplex ontbreekt, is het terrein afgescheiden met rode hekken en ligusterhagen. Daarnaast mogen de huurders slechts één soort tuinhuisje en kas neerzetten.

Bij de inrichting van de rest van het terrein was West 8 ook vanaf het begin betrokken. Van der Hoeven vermoedt dat dit komt door het soort bedrijven dat op Papendorp is gevestigd. „Ingenieurs en doctorandussen stellen hogere eisen aan hun omgeving, die moet mooi zijn.”

Afwijkend kantoor

De buitenste rand van de bedrijvendriehoek heeft een landschappelijke uitstraling door het golvende maaiveld van gras en de bomen die her en der verspreid staan. Hier staan de grote kantoren. Bureau Wissing en West 8 hebben deze allemaal met een flinke tussenruimte in dezelfde richting gesitueerd. Dit verhoogt de transparantie, vanaf de verschillende snelwegen is het voor de automobilist mogelijk tussen de gebouwen door te kijken. De kantoren hebben bovendien allemaal

een soortgelijke vorm en zijn opgetrokken uit vergelijkbare materialen. Alleen het grote ronde kantoor van Daimler Chrysler wijkt hiervan af.

Richting het hart van het bedrijventerrein staan de kleinere kantoren dichter naast elkaar, evenals de bomen. „Daar vormen zij op den duur een bos”, verduidelijkt de landschapsarchitect. Twee lange lanen zorgen voor structuur, beide zijn beplant met vier rijen platanen. Die lanen beginnen bij een klein heuvelachtig parkje. ‘De vierseizoenentuin’ noemt Van der Hoeven dit gedeelte van het terrein, vanwege de verschillende soorten bomen die er staan die elk anders verkleuren, Amerikaanse eiken, rode beuken en esdoorns bijvoorbeeld. Naast de twee lanen is ook de grote vijver die de grote kantoren van de kleinere scheidt beeldbepalend. Op termijn wordt het voor de werknemers mogelijk hierlangs te wandelen.

Behalve bij de inrichting van de openbare ruimte heeft West 8 ook een vinger in de pap wanneer het gaat om de inrichting van de eigen buitenruimte van de kantoren. Plannen hiervoor worden altijd eerst ter goedkeuring aan het ontwerp bureau voorgelegd. De meeste bedrijven hebben hun nabije omgeving ingericht met weide, hagen en bomen. Daarnaast zijn er echter ook architectonische kunststukjes te vinden. De entree van Cap Gemini is daar volgens Van der Hoeven een goed voorbeeld van. Op Papendorp moeten in principe alle auto's op het eigen terrein geparkeerd wor-

den, uit het zicht onder de gebouwen. Cap Gemini heeft ervoor gekozen om zijn parkeergarage te laten bedekken met gazon. Groepjes eiken in patio's steken hier uit. De entree voor de kantoren die nu op een heuvel lijken te staan is als een grote verdiepte halve cirkel uitgesneden zodat deze vanaf een kant aan het oog onttrokken is. „Dit bedrijf heeft duidelijk een landschapsarchitect in de arm genomen”, verklaart Van der Hoeven.

Parkeren nu probleem

Parkeren vormt momenteel overigens nog een probleem op Papendorp. Er is een parkeergarage in aanbouw, maar omdat de gemeente Utrecht langs een van de lanen een trambaan heeft voorzien, is het bedrijventerrein gebonden aan een beperkt aantal parkeerplaatsen. Als de tram eenmaal rijdt, zullen er immers minder mensen met de auto komen, zo was de redenatie van de gemeente ten tijde van de planvorming. Die trambaan ligt er echter nog niet en laat volgens Van der Hoeven nog wel even op zich wachten. Hoewel de bedrijven parkeergelegenheid bieden, is dit niet genoeg, waardoor er nu overal en nergens auto's zijn weggezet. Van der Hoeven hoopt dat hiervoor op termijn een oplossing wordt gevonden, al betwijfelt hij of de werknemers die nu met de auto komen uiteindelijk de tram zullen verkiezen. ■

Aan deze kant is de entree van Cap Gemini volledig aan het zicht onttrokken. Onder het gazon bevindt zich de parkeergarage van het bedrijf.

Hier en daar steken groepjes eiken uit de heuvel rondom de kantoren van Cap Gemini. De bomen groeien in patio's op het niveau van de geparkeerde auto's, die zich onder het gazon bevinden.

De entree van Cap Gemini is als een halve cirkel uit de heuvel gesneden.